

Πρεσβεία της Ελλάδος στα ΗΑΕ
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Ντουμπάι

ΕΡΕΥΝΑ ΑΓΟΡΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΜΑΡΜΑΡΟΥ ΣΤΑ ΗΑΕ

Η παρούσα Έρευνα Αγοράς αφορά τους ακόλουθους κωδικούς της Συνδυασμένης Ονοματολογίας (Combined Nomenclature): HS [680221 & 680291]

Σύνταξη: Δημήτριος Θωμόπουλος, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

Ντουμπάι, Δεκέμβριος, 2024

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΛΑΔΟΥ/ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ.....	4
A.1 Περιγραφή Κλάδου - Γενικά Χαρακτηριστικά	4
A.2 Ιστορική Αναδρομή.....	4
A.3 Συγκριτική σπουδαιότητα του κλάδου/προϊόντος	Error! Bookmark not defined.
B. ΠΡΟΣΦΟΡΑ	6
B.1 Δομή Παραγωγής.....	6
B.2 Εξέλιξη Παραγωγής	6
B.3 Προοπτικές στην εξέλιξη της παραγωγής.....	6
Γ. ΖΗΤΗΣΗ	7
Γ.1 Μέγεθος αγοράς/ τμήματα αγοράς	7
Γ.2 Αγοραστική συμπεριφορά.....	7
Γ.3 Προοπτικές στην εξέλιξη της ζήτησης.....	7
Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	8
Δ.1 Ροές εμπορίου - εμπορικό ισοζύγιο	8
Δ.2 Ανάλυση εξαγωγών- εισαγωγών.....	8
Δ.3 Δασμολογικό καθεστώς και μη δασμολογικά εμπόδια.....	11
E. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	12
E.1 Δομή αγοράς – Δίκτυα Διανομής.....	12
E.2 Βαθμός συγκέντρωσης (εγχώριων/ ξένων επιχειρήσεων)	13
E.3 Παρουσία ελληνικών προϊόντων – μερίδιο αγοράς	13
E.4 Τιμές λιανικής πώλησης.....	13
E.5 Δυναμική συνθηκών ανταγωνισμού.....	14
ΣΤ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	15
ΣΤ.1 Νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του κλάδου.....	15

ΣΤ.2 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου στον ανταγωνισμό	15
Ζ. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	16
Ζ.1 Παράγοντες που επηρεάζουν ζήτηση –προσφορά.....	16
Ζ.2 Προοπτικές ελληνικών προϊόντων	16

A. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΛΑΔΟΥ/ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

A.1 Περιγραφή Κλάδου - Γενικά Χαρακτηριστικά

Η αγορά μαρμάρου των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων (ΗΑΕ) έχει σημειώσει σημαντική ανάπτυξη τις τελευταίες δύο δεκαετίες, άρρηκτα συνδεδεμένη με την εντυπωσιακή άνοδο του κατασκευαστικού τομέα στα ΗΑΕ, στα έργα αστικής ανάπτυξης και στην αυξανόμενη ζήτηση για πολυτελή και αισθητικά ελκυστικά υλικά. Το μάρμαρο χρησιμοποιείται για διάφορες εφαρμογές στην κατασκευή και την εσωτερική διακόσμηση, όπως δάπεδα, πάγκοι, επενδύσεις τοίχων και διακοσμητικά στοιχεία.

Οι κύριοι δραστηριοποιούμενοι στην εμιρατινή αγορά είναι περίπου 200-300 εταιρείες εισαγωγής και διάθεσης μαρμάρων. Το επιχειρηματικό μοντέλο των εν λόγω εταιρειών συνιστάται συνήθως στην εισαγωγή μαρμάρων πολλών τύπων από διαφορετικές χώρες και η προώθησή τους σε ιδιώτες πελάτες ή συμβούλους κατασκευών/αρχιτέκτονες/μελετητές για χρησιμοποίησή τους σε μεγάλα έργα οικιστικού ή εμπορικού χαρακτήρα. Αρκετές εταιρείες παραγωγής, επίσης, ιδρύουν τοπικές αντιπροσωπείες για την καλύτερη προώθηση των προϊόντων τους στην τοπική αγορά, αλλά και ευρύτερα στις χώρες Μέσης Ανατολής και Αφρικής, δεδομένου του ρόλου του Ντουμπάι ως επιχειρηματικού κόμβου της ευρύτερης περιοχής.

Σήμερα, μετά από μια αλματώδη άνοδο και παρά την αυξημένη κατασκευαστική δραστηριότητα των τελευταίων τριών ετών, η αγορά μαρμάρου στα ΗΑΕ εμφανίζει σημάδια ωρίμανσης που οφείλεται κυρίως στον αυξημένο ανταγωνισμό από υποκατάστατα προϊόντα χαμηλότερου κόστους, όπως ο γρανίτης και το τεχνητό μάρμαρο, τα οποία γίνονται όλο και πιο ελκυστικά σε κατασκευαστές και εργολάβους που επιθυμούν να μειώσουν το κόστος κατασκευής και να αυξήσουν το περιθώριο κέρδους τους.

Τα ελληνικά μάρμαρα, ιδίως τα λευκά, έχουν διευρύνει τα τελευταία χρόνια την παρουσία τους στην τοπική αγορά, λόγω της ποιότητάς τους και της σταθερής προσέγγισης της αγοράς από πολλές ελληνικές εταιρείες, μέσω τακτικών επισκέψεων και συμμετοχής σε εκθέσεις.

Παρά τις προκλήσεις από τον αυξανόμενο ανταγωνισμό, εκτιμάται ότι τα περιθώρια περαιτέρω ανάπτυξης είναι ικανοποιητικά, λόγω της καλής φήμης του ελληνικού μαρμάρου, αλλά και των φιλόδοξων σχεδίων της τοπικής ηγεσίας για αύξηση του πληθυσμού, βελτίωση των τουριστικών υποδομών, ανέγερση ακόμα περισσότερο εμβληματικών κτηρίων.

A.2 Ιστορική Αναδρομή

Τα ΗΑΕ αποτελούν μια σχετικά νέα χώρα, με έτος ίδρυσης το 1971. Η ανακάλυψη κοιτασμάτων πετρελαίου μεταμόρφωσε την περιοχή, βελτίωσε

Θεαματικά τις οικονομικές προοπτικές της και έδωσε την ευκαιρία για αλματώδη βελτίωση του εισοδήματος και του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της.

Τα μάρμαρα αποτέλεσαν έναν ακόμη νεωτερισμό που εισήχθη από το εξωτερικό τη δεκαετία του 1970, υιοθετήθηκε ενθουσιωδώς από την τοπική ηγεσία στα παλάτια και στους λατρευτικούς χώρους και κατόπιν από τον ντόπιο πληθυσμό στις κατοικίες τους και αναπτύχθηκαν με ταχύ ρυθμό, όχι μόνο λόγω της αυξανόμενης δημοφιλίας μεταξύ των κατοίκων, αλλά και της αλματώδους αύξησης του κατασκευαστικού και του τουριστικού τομέα.

B. ΠΡΟΣΦΟΡΑ

B.1 Δομή Παραγωγής

Η συμβολή του κλάδου μαρμάρου στην εγχώρια μεταποιητική δραστηριότητα είναι αμελητέα και αφορά κυρίως την επεξεργασία εισαγόμενων μαρμάρινων πλακών.

Τα ΗΑΕ διαθέτουν κάποιες «τοπικές» ποικιλίες μαρμάρου, όπως το Desert (Omani)Beige Marble, γνωστό για τις αμμώδεις αποχρώσεις και τα διακριτικά μοτίβα του, και το Emirates Pearl Marble, το οποίο χρησιμοποιείται σε πολυτελείς εσωτερικούς χώρους. Τα συγκεκριμένα μάρμαρα είναι γενικά πιο προσιτά λόγω του μειωμένου κόστους μεταφοράς και εισαγωγής.

Σημειώνεται ότι παρότι μερικές φορές αναφέρονται ως τοπικά, τα λατομεία εξόρυξης των συγκεκριμένων τύπων μαρμάρου δεν βρίσκονται εντός των ΗΑΕ, αλλά στο γειτονικό Ομάν.

B.2 Εξέλιξη Παραγωγής

Δεν υπάρχουν δημοσίως διαθέσιμα στοιχεία για εγχώρια παραγωγή.

B.3 Προοπτικές στην εξέλιξη της παραγωγής

Παρά τις ευσύνες προοπτικές της ζήτησης και τις έρευνες για λατομικά πεδία πριν μια δεκαετία περίπου, οι δυνατότητες της τοπικής παραγωγής είναι περιορισμένες λόγω της έλλειψης των συγκεκριμένων φυσικών λίθων προς εξόρυξη.

Γ. ΖΗΤΗΣΗ

Γ.1 Μέγεθος αγοράς/ τμήματα αγοράς

Εκτιμάται ότι σχεδόν το σύνολο της ζήτησης καλύπτεται από εισαγωγές, επομένως τα στοιχεία για τις εισαγωγές που παρουσιάζονται στην επόμενη ενότητα απεικονίζουν αρκετά ευκρινώς το μέγεθος της αγοράς.

Αναφορικά με τα τμήματα της αγοράς, η συνήθης κατηγοριοποίηση είναι ανά χώρα/περιοχή παραγωγής του μαρμάρου, τύπο και χρώμα. Στοιχεία για την χώρα προέλευσης παρατίθενται στην επόμενη ενότητα, ενώ δημοσίως διαθέσιμα στοιχεία για την κατάτμηση ανά τύπο και χρώμα δεν υπάρχουν.

Γ.2 Αγοραστική συμπεριφορά

Οι πελάτες δείχνουν σαφή προτίμηση στα ευρωπαϊκά μάρμαρα, τα οποία θεωρούνται καλύτερα και πιο πολυτελή. Ανάλογα με το είδος του έργου, τον προϋπολογισμό του, αλλά και το προσωπικό γούστο του πελάτη θα επιδιωχθεί η βέλτιστη συνδυαστική λύση τιμής/ποιότητας.

Γ.3 Προοπτικές στην εξέλιξη της ζήτησης

Η εξέλιξη της ζήτησης θα εξαρτηθεί τόσο από μακροοικονομικούς παράγοντες (αύξηση πληθυσμού, εισοδημάτων, τουρισμού) όσο και από τις μεταβαλλόμενες προτιμήσεις των καταναλωτών.

Η ζήτηση αναμένεται να αυξηθεί τα επόμενα χρόνια, λόγω της ισχυρής ζήτησης για κατοικίες και εμπορικά κτήρια, των ευρύτερων κυβερνητικών στοχεύσεων για αύξηση του πληθυσμού, αλλά και της έντονης φιλοδοξίας για κατασκευή πολυτελών κτισμάτων, στα οποία το μάρμαρο είναι αναπόσπαστο κομμάτι.

Δ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Δ.1 Ροές εμπορίου - εμπορικό ισοζύγιο

Τα ΗΑΕ παρουσιάζουν, ως είναι ευνόητο, λόγω της ισχνής τοπικής παραγωγής, αρνητικό ισοζύγιο στον συγκεκριμένο κλάδο.¹ Οι εξαγωγές το 2023 ανήλθαν σε 27,5 εκατ. δολάρια (εκ των οποίων 17,9 εκατ. ήταν επανεξαγωγές), ενώ οι εισαγωγές σε 210 εκατ. δολάρια.

Δ.2 Ανάλυση εξαγωγών- εισαγωγών

Οι εξαγωγές μαρμάρου κατευθύνονται ως επί το πλείστον σε γειτονικές χώρες του ΣΣΚ (κυρίως Σαουδική Αραβία), καθώς και σε κάποιες αφρικανικές. Η πλειονότητα των εξαγωγών είναι επανεξαγωγές (περίπου τα 2/3 σε αξία). Οι παρακάτω Πίνακες αποτυπώνουν τα ανωτέρω.

Πίνακας 1: Εξαγωγές Μαρμάρου από τα ΗΑΕ, 2019-2023, Αξία σε USD

Χώρα/Ετος - Αξία σε USD	2019	2020	2021	2022	2023
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ	30.548.271	29.908.230	45.945.919	41.242.757	27.488.883
Σαουδική Αραβία	9.433.328	9.004.409	24.990.325	22.019.632	10.286.068
Ομάν	3.804.068	4.162.276	4.039.758	2.876.586	3.183.884
Μπαχρέιν	2.159.375	2.009.249	2.401.129	2.574.999	2.844.659
Ιράκ	4.197.168	3.784.578	2.846.604	1.839.284	1.691.901
Κουβέιτ	1.400.373	1.918.273	1.849.070	2.639.698	1.040.635
Εσουατίνι				1	1.039.754
Ινδία	317.829	235.192	1.022.625	530.856	735.698
Κατάρ			758.951	1.575.660	676.216
Αιθιοπία	265.089	78.031	236.121	361.680	427.809
Λιβύη	158.366		1.824	580	407.370
Τανζανία	223.979	584.365	388.784	671.476	385.812
Δημ. του Κονγκό	56.229	75.845	96.047	179.889	341.103
Κένυα	233.280	82.524	366.894	534.137	302.602
Λιβερία	6.072	502	79.105	28.437	263.572
Κίνα	114.939	81.000	42.427	104.309	258.115
...Ελλάδα	75.650	23.057	625		
Λοιπές Χώρες	8.178.176	7.891.986	6.826.255	5.305.535	3.603.685

Πηγή: UN Comtrade, Επεξεργασία: Γρ. ΟΕΥ Ντουμπάι

¹ Τα στοιχεία που παρουσιάζονται αφορούν τους δασμολογικούς κωδικούς 68 02 21 και 68 02 91

Πίνακας 2: Επανεξαγωγές Μαρμάρου από τα ΗΑΕ, 2019-2023, Αξία σε USD

Χώρα/Ετος - Αξία σε USD	2019	2020	2021	2022	2023
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΑΝΕΞΑΓΩΓΩΝ	25.162.428	20.766.465	40.257.610	35.429.317	17.884.293
Σαουδική Αραβία	8.844.388	6.800.299	22.180.236	19.133.149	3.927.229
Ομάν	3.663.633	4.022.938	3.891.651	2.753.251	3.073.836
Μπαχρέιν	2.080.719	1.902.539	2.396.037	2.566.357	2.634.333
Ιράκ	2.882.864	2.172.485	2.263.827	1.822.133	1.393.597
Κουβέιτ	1.308.621	551.629	991.400	1.783.107	805.985
Ινδία	248.489	235.091	1.022.497	526.490	722.004
Κατάρ			758.951	1.560.973	669.554
Δημ. του Κονγκό	158.366		1.824	580	407.370
Λιβύη	212.901	331.202	362.090	630.748	375.873
Τανζανία	56.229	38.862	94.049	164.129	334.768
Κίνα	6.072	299	79.105	28.437	263.572
Αιθιοπία	97.498	81.000	41.066	104.030	258.115
Λιβερία	164.723	56.336	342.268	377.024	257.884
Κένυα	147.084	26.945	76.314	12.965	235.541
Νιγηρία	60.637	42.676	175.397	181.582	226.557
Ελλάδα	75.650	23.057	625		
Λοιπές Χώρες	5.230.205	4.504.164	5.580.898	3.784.363	2.298.077

Πηγή: UN Comtrade, Επεξεργασία: Γρ. ΟΕΥ Ντουμπάι

Αναφορικά με τις εισαγωγές μαρμάρου στα ΗΑΕ, βάσει των στατιστικών στοιχείων της Ομοσπονδιακής Αρχής (FCSC), η αξία τους, μετά την πτώση των ετών 2020-2021 λόγω της πανδημίας, επανήλθε στα επίπεδα των 200 εκατ. δολαρίων ετησίως. Η Ιταλία διατηρεί την πρωτοκαθεδρία, με μερίδιο περίπου 30%, ακολουθούμενη από την Τουρκία, την Κίνα, την Ελλάδα και το Ομάν. Αξιοσημείωτη είναι η πτώση της Ισπανίας.

Επίσης, παρατηρείται σημαντική αύξηση του όγκου των εισαγωγών, λόγω αυξημένων εισαγωγών μαρμάρου χαμηλού κόστους από Αίγυπτο και Τουρκία. Αντιθέτως, μειωμένοι όγκοι παρατηρούνται για την Ιταλία και την Ισπανία.

Από τα τελωνειακά στοιχεία που δημοσιεύουν οι εμμερτινές Αρχές, φαίνεται πως οι τιμές εισαγωγής των μαρμάρων από Τουρκία, Ομάν και Αίγυπτο είναι κατά τουλάχιστον 50% φθηνότερες σε σχέση με τις εισαγωγές από Ελλάδα και Ισπανία, ενώ οι τιμές εισαγωγές από Ιταλία είναι περίπου 30% ακριβότερες, σε σχέση με την Ελλάδα.

Σημειώνεται, τέλος, ότι μεγάλο μέρος των εισαγωγών από Ιταλία, Κίνα, Τουρκία κατατάσσεται στον δασμολογικό κωδικό 680291, στοιχείο που υποδηλώνει μεγαλύτερη επεξεργασία του προϊόντος.

Πίνακας 3: Εισαγωγές Μαρμάρου στα ΗΑΕ, 2019-2023, Αξία σε USD

Χώρα/Έτος - Αξία σε USD	2019	2020	2021	2022	2023
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ	190.411.056	150.114.761	176.569.042	200.078.963	209.805.186
Ιταλία	39.027.540	26.836.763	39.580.243	48.515.719	60.381.801
Τουρκία	38.086.111	31.508.058	40.454.071	48.091.898	42.065.949
Κίνα	33.409.037	23.334.500	23.063.555	23.322.420	27.828.988
Ελλάδα	20.739.949	15.622.910	18.711.440	24.472.210	24.160.255
Ομάν	25.082.897	23.662.648	25.314.358	21.094.834	20.014.777
Ισπανία	12.135.909	6.714.754	7.022.267	7.539.440	7.511.744
Αίγυπτος	5.790.389	8.501.594	7.042.178	7.524.017	7.148.190
Ινδία	2.393.318	2.005.573	4.239.199	7.254.753	5.169.945
Βιετνάμ	2.502.667	2.667.407	2.731.828	3.768.127	3.254.389
Πορτογαλία	2.589.214	1.526.927	1.964.621	2.146.785	2.856.152
Ιράν	4.207.041	4.315.062	1.706.575	2.405.026	2.047.732
Τσεχία	650.595	509.456	841.739	979.410	1.922.200
Πακιστάν	357.634	187.138	210.245	230.497	734.145
Λίβανος	392.148	106.147	207.050	85.988	658.198
Σαουδική Αραβία		3.469	58.728	10.806	472.631
Λοιπές Χώρες	3.046.606	2.612.354	3.420.944	2.637.033	3.578.092

Πηγή: UN Comtrade, Επεξεργασία: Γρ. ΟΕΥ Ντουμπάι

Τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα ήταν για το 2023 ο δεύτερος σημαντικότερος εξαγωγικός προορισμός για τα ελληνικά μάρμαρα που έχουν υποστεί κοπή και επεξεργασία (δασμολογικός κωδικός HS 68 02), μετά τις ΗΠΑ². Βάσει των τάσεων του πρώτου εξαμήνου του 2024, η αλματώδης άνοδος των εξαγωγών στη Σαουδική Αραβία θα καταστήσουν την όμορη χώρα τον πρώτο προορισμό για το τρέχον έτος, ενώ τα ΗΑΕ θα βρεθούν στην τρίτη θέση.

Αντίστοιχα, η Ελλάδα ήταν το 2023 ο τέταρτος σημαντικότερος προμηθευτής μαρμάρου στα ΗΑΕ (τόσο σε αξία όσο και σε όγκο), μετά τις Ιταλία, Τουρκία, και Κίνα, με μερίδιο 11,5% επί του συνόλου των εισαγωγών σε αξία (2013: 4% σε αξία). Σε βάθος δεκαετίας, οι εξαγωγές ελληνικού μαρμάρου έχουν υπερδιπλασιαστεί (+175%), ενώ την τελευταία 3-ετία διατηρούνται σε σχετικά υψηλά επίπεδα. Τα ανωτέρω στοιχεία υποδηλώνουν ότι παρά την ωρίμανση της αγοράς και τον ανταγωνισμό από υποκατάστατα προϊόντα, τα ελληνικά μάρμαρα έχουν πετύχει τη διεύρυνση του μεριδίου αγοράς στην εμιρατινή αγορά την τελευταία δεκαετία, εις βάρος κυρίως των μαρμάρων από την Ισπανία.

² Σε επίπεδο 6-ψήφιου δασμολογικού κωδικού HS 68 02 21, τα ΗΑΕ καταλαμβάνουν την πρώτη θέση

Πίνακας 4: Εισαγωγές Ελληνικού Μαρμάρου στα ΗΑΕ, 2013-2023, Αξία σε USD

Έτος	Ελλάδα				Σύνολο Εισαγωγών
	Αξία σε USD	Βάρος σε kg	Μερίδιο σε Αξία	Φαιν. Τιμή Εισαγωγής USD/Tn	Αξία σε USD
2013	8.780.623	9.593.730	4,0%	915	221.488.202
2014	12.438.073	11.135.230	5,1%	1.117	244.055.821
2015	12.176.421	15.492.130	5,1%	786	239.603.377
2016	13.498.838	21.465.860	6,3%	629	215.411.033
2017	17.022.672	22.851.590	7,1%	745	240.839.086
2018	24.246.389	25.698.266	10,7%	944	226.221.069
2019	20.739.949	25.105.428	10,9%	826	190.411.056
2020	15.622.910	19.295.592	10,4%	810	150.114.761
2021	18.711.440	19.282.034	10,6%	970	176.569.042
2022	24.472.210	27.288.330	12,2%	897	200.078.963
2023	24.160.255	25.254.762	11,5%	957	209.805.186

Πηγή: UN Comtrade, Επεξεργασία: Γρ. ΟΕΥ Ντουμπάι

Δ.3 Δασμολογικό καθεστώς και μη δασμολογικά εμπόδια

Τα ΗΑΕ, ως μέλος της Τελωνιακής Ένωσης του ΣΚΚ, εφαρμόζουν την **κοινή δασμολογική κλίμακα** που όρισε το Συμβούλιο του ΣΚΚ το 2003, σύμφωνα με την οποία τα εισαγόμενα εμπορεύματα επιβαρύνονται με **δασμό ύψους 5%** επί της αξίας CIF.

Το ενιαίο δασμολόγιο του ΣΚΚ μπορεί να αναζητηθεί στον κάτωθι σύνδεσμο:

https://www.fca.gov.ae/En/HomeRightMenu/Documents/HSCodes_2022.pdf

E. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

E.1 Δομή αγοράς – Δίκτυα Διανομής

Τα βασικά στάδια κατασκευής στην κατασκευαστική αγορά των ΗΑΕ περιλαμβάνουν τον προσχεδιασμό, τον προγραμματισμό, την προ-εκτέλεση και το στάδιο εκτέλεσης ενός έργου. Οι σημαντικότεροι παράγοντες είναι οι κάτωθι:

- α) Εταιρείες Ανάπτυξης Ακινήτων (Developers)
- β) Κατασκευαστές/εργολάβοι
- γ) Σύμβουλοι Κατασκευών

Πέραν αυτών, εμπλέκονται υπεργολάβοι, προμηθευτές δομικών υλικών και πάροχοι συναφών υπηρεσιών.

Στα περισσότερα έργα, συνήθως, ακολουθείται η κατωτέρω διαδικασία:

Ο επενδυτής (Κράτος/Developer) αναθέτει σε τεχνικά/αρχιτεκτονικά/μελετητικά γραφεία τις μελέτες και τα σχέδια του έργου που προτίθεται να υλοποιήσει (ξενοδοχεία, μαρίνες, θεματικά πάρκα, συγκρότημα κατοικιών, τεχνητά νησιά, εμπορικά κέντρα, τζαμιά κ.α.) και εν συνεχεία καλεί τις κατασκευαστικές εταιρείες να υποβάλουν προσφορές για την υλοποίηση του έργου.

Σημειώνουμε τον σημαντικό ρόλο που παίζουν τα μελετητικά και αρχιτεκτονικά Γραφεία για την προμήθεια των δομικών υλικών που απαιτούνται στην υλοποίηση του έργου (μάρμαρα, αλουμίνια, διακοσμητικές επενδύσεις, φωτοβολταϊκά, εσωτερική διακόσμηση, φωτισμό, ειδικές κατασκευές κ.ά). Ελληνικές εταιρείες προμήθειας δομικών υλικών συνεργάζονται, κατά κόρον, με μελετητικά και αρχιτεκτονικά γραφεία, καθώς βεβαίως και με εισαγωγείς/διανομείς δομικών υλικών.

Ιδίως η αγορά μαρμάρου χαρακτηρίζεται από κατακερματισμό. Κάποιες εκατοντάδες εταιρείες εισαγωγής και διανομής δραστηριοποιούνται στην αγορά. Οι πιο μεγάλες εξ αυτών διαθέτουν ένα σημαντικό χαρτοφυλάκιο τύπων μαρμάρου, μεγάλες μάντρες στη βιομηχανική ζώνη της Sharjah με αποθέματα και Showrooms στο Ντουμπάι/Αμπού Ντάμπι, ώστε να είναι σε θέση να καλύψουν τις διαφορετικές απαιτήσεις των πελατών τους.

Οι πελάτες είναι είτε ιδιώτες που ενδιαφέρονται για την επένδυση της κατοικίας τους είτε εταιρείες (εργολάβοι/κατασκευαστές/αρχιτεκτονικά γραφεία/διακοσμητές) που αναλαμβάνουν δημόσια και ιδιωτικά έργα. Κάποιες μεγάλες επιχειρηματικές οικογένειες που δραστηριοποιούνται στον κατασκευαστικό τομέα, διατηρούν παράλληλα και εταιρείες εισαγωγής και διάθεσης μαρμάρων (π.χ. Al Habtoor, Lootah κ.ά.).

Είναι σύνηθες σε μεγαλύτερα έργα να υπάρχει κατάλογος προεπιλεγμένων προμηθευτών που εκπληρούν συγκεκριμένα κριτήρια, βάσει του οποίου ο υπεύθυνος προμηθειών θα επιλέξει τον τελικό προμηθευτή.

Όπως και σε άλλους κλάδους, η δημιουργία προσωπικών σχέσεων μεταξύ προμηθευτή και πελάτη αποτελεί το εφελθτήριο για την επαγγελματική

συνεργασία, ενώ κάποιες φορές παίζουν ρόλο ακόμα και κοινά εθνοτικά χαρακτηριστικά.

Σημειώνεται ότι σε αντίθεση με άλλες αγορές, όπως της Κίνας, προτιμώνται προς εισαγωγή τα επεξεργασμένα, κομμένα μάρμαρα.

E.2 Βαθμός συγκέντρωσης (εγχώριων/ ξένων επιχειρήσεων)

Ο βαθμός συγκέντρωσης είναι μάλλον χαμηλός, καθώς δραστηριοποιούνται στον κλάδο εκατοντάδες εταιρείες εισαγωγής και διανομής με μικρά μερίδια αγοράς. Πέρα από τις τοπικές εταιρείες εισαγωγής, πολλές μεγάλες εταιρείες παραγωγής μαρμάρου έχουν ιδρύσει θυγατρικές στη χώρα για την πιο ενεργή και συστηματική διάθεση των προϊόντων τους στην εμιρατινή αγορά.

Σημειώνεται ότι υπάρχει γεωγραφικός κατακερματισμός στην αγορά. Με άλλα λόγια μια εταιρεία με έδρα στο Ντουμπάι ή την όμορη Sharjah θα διοχετεύσει τα προϊόντα της σε αυτά τα Εμιράτα και αντίστοιχα η εταιρεία με έδρα στο Αμπού Ντάμπι θα έχει συνηθέστερα πελάτες από το Εμιράτο του Αμπού Ντάμπι.

E.3 Παρουσία ελληνικών προϊόντων – μερίδιο αγοράς

Όπως αναφέρθηκε και [ανωτέρω](#), τα ελληνικά μάρμαρα έχουν πετύχει τη διεύρυνση του μεριδίου αγοράς στην εμιρατινή αγορά την τελευταία δεκαετία. Κοσμούν σημαντικά μνημειακά συγκροτήματα, όπως το Μεγάλο Τέμενος στο Αμπού Ντάμπι, εμβληματικά κτήρια, ξενοδοχεία, πολυτελείς κατοικίες. Τα πιο δημοφιλή ελληνικά μάρμαρα είναι τα λευκά, όπως Θάσου, Βώλακα, Πεντέλης-Διονύσου. Τα τελευταία έτη παρατηρείται μια διεύρυνση του ενδιαφέροντος και για άλλους χρωματικούς συνδυασμούς και μοτίβα, όπως Golden Spider, Veria Green, Μπεζ Μυκηνών κ.ά..

E.4 Τιμές λιανικής πώλησης

Τα τοπικά μάρμαρα είναι γενικά πιο προσιτά λόγω του μειωμένου κόστους μεταφοράς και εισαγωγής. Οι τιμές μπορεί να κυμαίνονται από 150 AED έως 300 AED ανά τετραγωνικό μέτρο, ανάλογα με την ποιότητα και τον τύπο.

Τα εισαγόμενα μάρμαρα είναι ακριβότερα και κυμαίνονται από 300 AED έως 1000 AED ανά τετραγωνικό μέτρο. Συγκεκριμένες ποικιλίες μπορούν ακόμη και να ξεπεράσουν αυτό το εύρος (1 Ευρώ=4 AED).

Ε.5 Δυναμική συνθηκών ανταγωνισμού

Ο ανταγωνισμός είναι ιδιαίτερα σκληρός. Πρωταρχικό παράγοντα αποτελεί η τιμή, δευτερευόντως η ποιότητα, καθώς και οι δυνατότητες του εισαγωγέα/διανομέα να προωθήσει το συγκεκριμένο μάρμαρο στον αρχιτέκτονα/εργολάβο/κατασκευαστή.

Επίσης, ισχυρή πίεση ασκούν φθηνότερα υλικά, όπως ο γρανίτης από την Ινδία, ο καολίνης και το τεχνητό μάρμαρο.

ΣΤ. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΣΤ.1 Νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του κλάδου

Δεν υφίστανται ιδιαίτερες διατάξεις για την εισαγωγή και διάθεση των προϊόντων μαρμάρου στην εμμερατινή αγορά.

ΣΤ.2 Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου στον ανταγωνισμό

Το θεσμικό πλαίσιο ευθυγραμμίζεται κατά κύριο λόγο με τα διεθνή πρότυπα και δεν προκαλεί ιδιαίτερα προσκόμματα στον ανταγωνισμό.

Z. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Z.1 Παράγοντες που επηρεάζουν ζήτηση –προσφορά.

Αρκετοί παράγοντες συνέβαλαν στην ανάπτυξη της αγοράς μαρμάρου στα ΗΑΕ τις τελευταίες δεκαετίες. Πρώτος και κυριότερος, τα φιλόδοξα σχέδια ανάπτυξης υποδομών της χώρας, καθώς δημιουργήθηκε μεγάλη ζήτηση για υψηλής ποιότητας και ανθεκτικά υλικά κατασκευής. Η μοναδική ομορφιά και η ευελιξία του μαρμάρου το καθιστούν μια προτιμώμενη επιλογή για έργα πολυτελείας και υψηλής ποιότητας. Δεύτερον, ο αυξανόμενος αριθμός εμπορικών και οικιστικών αναπτύξεων, συμπεριλαμβανομένων ξενοδοχείων, εμπορικών κέντρων και ιδιωτικών κατοικιών, οδήγησε σε αύξηση της ζήτησης για μάρμαρο ως υψηλής ποιότητας δομικό υλικό. Επιπλέον, η θέση των ΗΑΕ ως κύριος τουριστικός προορισμός έχει ενισχύσει περαιτέρω την αγορά, με πολυτελή ξενοδοχεία και θέρετρα με μαρμαρίνους εσωτερικούς χώρους και φινιρίσματα.

Η αγορά των ΗΑΕ, ως εμπορικός κι επενδυτικός κόμβος, αποτελεί πύλη εισόδου για τις αγορές της Μ. Ανατολής και Β. Αφρικής. Ο εμιρατινός κλάδος κατασκευών έδειξε σημάδια ανάκαμψης, κυρίως λόγω της απροσδόκητα αυξημένης ζήτησης για κατοικίες. Η ζήτηση αυτή προήλθε κυρίως από το εξωτερικό και συνδέεται με διεθνείς εξελίξεις, όπως η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, η αύξηση των διεθνών τιμών πετρελαίου κ.ά..

Παρά την ανάπτυξη της, η αγορά μαρμάρου των ΗΑΕ αντιμετωπίζει ορισμένες προκλήσεις. Μία από τις βασικές προκλήσεις είναι το κόστος του μαρμάρου, το οποίο μπορεί να είναι σχετικά υψηλότερο σε σύγκριση με άλλα δομικά υλικά. Ως αποτέλεσμα, οι εκτιμήσεις κόστους μπορούν να επηρεάσουν την επιλογή των υλικών για ορισμένα έργα.

Ο γρανίτης και ο καολίνης χρησιμοποιούνται ευρέως στην κατασκευαστική βιομηχανία ως υποκατάστατο μαρμάρου λόγω του συγκριτικά χαμηλού κόστους τους. Το τεχνητό μάρμαρο αντικαθιστά επίσης τη χρήση του φυσικού μαρμάρου καθώς το πρώτο μπορεί να αναπτυχθεί σε οποιοδήποτε επιθυμητό σχέδιο, χρώματα και υφή, που δεν μπορούν να βρεθούν στα φυσικά μάρμαρα. Είναι επίσης φθηνό σε σύγκριση με το φυσικό μάρμαρο.

Z.2 Προοπτικές ελληνικών προϊόντων

Τα επόμενα έτη αναμένεται επέκταση του κατασκευαστικού κλάδου των ΗΑΕ, λόγω των μεγάλων έργων που έχουν ανακοινωθεί ή έχουν ήδη ξεκινήσει και αναμένεται να ολοκληρωθούν τα επόμενα έτη.

Σύμφωνα με δημοσιευθέντα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας του Abu Dhabi (Statistics Centre Abu Dhabi – SCAD) για το 2023, οι κατασκευές που αποτελούν τον 3ο σημαντικότερο κλάδο της οικονομίας του Εμιράτου,

εμφάνισαν ετήσια άνοδο κατά 13,1%, αντιστοιχώντας στο 8,5% του ΑΕΠ του Εμιράτου.

Στο Εμιράτο του Dubaί, όπου πραγματοποιείται ο μεγαλύτερος όγκος των κατασκευαστικών έργων των ΗΑΕ, ο κλάδος «αναγεννήθηκε» μέσα στο 2022, χάρις στις γεωπολιτικές και οικονομικές αναταραχές, που ευνοούν παραδοσιακά το Dubaί, καθώς αυτό θεωρείται ασφαλές καταφύγιο για την αποθησαύριση πλούτου.

Όπως καταδεικνύουν και τα στατιστικά στοιχεία, διανοίγονται θετικές προοπτικές για τα ελληνικά μάρμαρα, με την προϋπόθεση να υπάρχει μεσοπρόθεσμη δέσμευση στην αγορά, δυνατότητα υποστήριξης του τοπικού διανομέα και προσαρμοστικότητα, ως προς τις τοπικές ιδιαιτερότητες.

Με βάση τις τοπικές προτιμήσεις, το λευκό μάρμαρο προβλέπεται να παραμείνει εξωτερικά δημοφιλές στον κατασκευαστικό κλάδο. Μια μεγάλη γκάμα λευκών μαρμάρων με διαφορετικές υφές και σχέδια χρησιμοποιούνται ευρύτερα στην κατασκευή διακοσμητικών ή αρχιτεκτονικών υποδομών και γλυπτών.

Όσον αφορά τον τρόπο εισόδου στην αγορά, η επικοινωνία μέσω e-mail είναι τις περισσότερες φορές ατελέσφορη. Κάθε χρόνο στα ΗΑΕ πραγματοποιείται, στο πλαίσιο της Διεθνούς Έκθεσης Κατασκευών και Δομικών Υλικών Big 5 Global, η έκθεση μαρμάρου και φυσικών λίθων Marble & Stone World (<https://www.big5global.com/specialized-events/marble-and-stone-world/>), στην οποία συνιστάται η συμμετοχή των ενδιαφερομένων ως εκθετών ή επισκεπτών. Ο Οργανισμός Enterprise Greece συμμετέχει κάθε χρόνο με εθνικό περίπτερο.

Η. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΜΑΡΜΑΡΟΥ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	ΕΜΠΑΤΟ	Website
CARRARA MIDDLE EAST	Dubai	http://www.carrara-me.com
AL SHAFAR MARBLE L.L.C	Dubai	http://www.alshafarmarble.com
INANI MARBLES & GRANITE TR.	Sharjah	https://www.inanigroup.com/
VALENCIA MARBEL FACTORY LLC	Abu Dhabi	http://www.valenciamarble.com/
STONES & SLATES (L.L.C)	Dubai	https://www.stonesandslates.com/
AL MARAYA MARBLE & GRANITE FACTORY (L.L.C)	Dubai	https://www.almarayadubai.com/
INDEPENDENT MARBLE FACTORY L.L.C.	Sharjah	www.independentmarble.com
ZEIN ITALIA MARBLE AND NATURAL STONES LLC	Ras Al Khaimah	https://zeinitaliamarble.com/
MOSART MARBLE and MOSAIC FACTORY L.L.C	Abu Dhabi	www.mosartmarble.com
PHOENICIAN MARBLES TR.LLC	Sharjah	http://phoenician-marble.com/
AL MINTADHAR BLDG. MAT. TR.LLC.	Sharjah	https://mintadhar.com/
LEADER MARBLES & GRANITE TRADING L L C	Sharjah	http://www.leadermarble.com
AL SAHEL MARBLE & GRANITE TR LLC.	Sharjah	https://www.alsahelmarble.com/
MARMAR AL KHALEEEJ MARBLE	Sharjah	http://marmarmarble.ae/
AMCO MARBLE FZ-LLC	Ras Al Khaimah	https://amcomarble.com/
ATLAS MARBLE & GRANITE TR.	Sharjah	https://theatlasmarbles.com/
DELTA MARBLE & CERAMIC TR L L C SOLE PROPRIETORSHIP	Sharjah	https://deltaceramic.com/
AL ATEEQ STONES & MARBLE TR L L C SOLE PROPRIETORSHIP	Sharjah	https://alateeqmarble.com/
VALENCIA MARBLE & NATURAL STONES TRADING L.L.C	Dubai	http://www.valenciallc.net/
WHITE PALACE MARBLES AND GRANITE L L C	Sharjah	http://www.wpmarbles.ae/
STONES FOREVER LLC	Sharjah	https://www.stonesforeverllc.com/
FUJAIH MARBLE & TILES FACTORY	Fujairah	http://www.fmtf.ae/
MARWA MARBLE EST SOLE PROPRIETORSHIP L.L.C	Sharjah	www.marwamarble.com
Arab Marble Establishment	Abu Dhabi	http://www.arabmarble.ae/
CLASSIC MARBLES CO.LLC.	Ras Al Khaimah	http://www.classic-marbles.com/
GLAZE GRANITE & MARBLE TR.EST.	Sharjah	https://www.glaze.ae/
SHABASH MARBLE	Sharjah	http://shabashmarbles.com/
FAIR DEAL MARBLES & GRANITE IND L L C	Sharjah	http://www.fairdealuae.com
SUN ITALIA MARBLES	Sharjah	www.sunitaliamarble.com
AL ASAL MARBLES & BLDG.MAT.TR.CO.LLC.	Sharjah	http://alasalmarbles.com/
EMIRATES MARBLE	Ajman	http://www.emiratesmarbleuae.com
Al Bab Al Mumtaz Trading LLC	Sharjah	https://albabalmumtaz.com/
RASHEED AL HALAQ MARBLE CUTTING & SCRATCH.	Sharjah	https://www.rasheed-hallak.org/
AL BARSHA GRANITE & MARBLES TR LLC	Sharjah	http://albarshagranite.com/home
AL AHQAF MARBLE	Abu Dhabi	http://www.alahqafmarble.ae/
AL TAJ MARBLE & TILES IND.LLC.	Sharjah	http://www.tajmarble.ae/
GRANI MARMO CLASSIC STONES TRADING L.L.C	Dubai	https://www.marmoclassic.ae/
TIERRA MARBLE INTERNATIONAL L.L.C	Dubai	https://tierramarble.com/
MARMARA MARBLE & GRANITE L L C	Sharjah	http://www.marmara.ae/
PETRAVIVA ALMARGE MARBLE TRADING	Dubai	http://www.petravivadesign.com/
SITAL MARBLE CO. L.L.C	Sharjah	https://www.sitalmarble.com/
UNITED SUPPLIES MARBLE FACTORY	Dubai	https://www.hassanabul.com/
AL SALAM MARBLE & GRANITE FACTORY SOLE PROPRIETORSHIP. L.L.C	Sharjah	http://www.alsalammarble.com/